

Reglar og retningslinjer for kommunale garantiar

Heimel

Kommunelova § 14-19

Retningslinjene er heimla i «Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) av 22. juni 2018 § 14-19 – Garantier»:

Kommuner og fylkeskommuner kan ikke stille kausjon eller annen økonomisk garanti for virksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv, hvis garantien innebærer en vesentlig økonomisk risiko eller er stilt for næringsvirksomhet. Et tilsagn om kausjon eller annen økonomisk garanti som en kommune eller fylkeskommune stiller for virksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv, er bare gyldig hvis vedtaket om å stille garantien er godkjent av departementet. Ved godkjenningen skal departementet bare vurdere om garantien er i strid med første ledd eller forskrift gitt i medhold av denne paragrafen. Departementet kan ikke godkjenne garantier i strid med første ledd eller forskrift gitt i medhold av denne paragrafen. Er garantien godkjent av departementet, regnes den ikke som ugyldig, selv om den er i strid med første ledd eller forskrift gitt i medhold av denne paragrafen.

Garantier for små beløp er unntatt fra kravet om godkjenning. Et garantitilsagn for små beløp er ikke gyldig hvis mottakeren av garantien forsto eller burde ha forstått at garantien er i strid med første ledd.

Departementet kan gi forskrift om garantiers varighet, krav til innholdet i garantivedtak og grensen for garantier for små beløp.

Forskrift

I tillegg til lovheimelen er det utarbeida «Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner» under «Kapittel 1. Garantier» - sist endra 18. november 2019. Forskrifta trådde i kraft 1. januar 2020.

§ 1. Saklig virkeområde

Bestemmelsene i kapittel 1 gjelder for kausjoner og annen økonomisk garanti som kommuner eller fylkeskommuner stiller for virksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv.

§ 2. Krav til innholdet i vedtak om garantier

Et garantivedtak skal angi

- a. hvem garantien er stilt for*
- b. hvilket formål garantien gjelder*
- c. hvilken type garanti som er stilt*
- d. det maksimale beløpet som det garanteres for og hvordan beløpet eventuelt reduseres i garantiperioden*
- e. hvilket tidspunkt garantien gjelder fra og når den opphører*
- f. om vedtaket må godkjennes av departementet etter kommuneloven § 14-19.*

Hvis det kausjoneres for lån, skal garantivedtaket også angi lånets hovedstol og hvilket tillegg for renter og omkostninger som det garanteres for.

Hvis kommunen eller fylkeskommunen tar forbehold som har betydning for kommunens eller fylkeskommunens garantiansvar, skal forbeholdene komme fram av garantivedtaket.

Hvis kommunen eller fylkeskommunen skal ha rettigheter som skal dekke utgiftene ved en eventuell innfrielse av garantien, skal rettighetene komme fram av garantivedtaket.

Hvis garantien er gitt for små beløp og ikke skal være gjenstand for godkjenning av departementet, jf. kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum, skal garantivedtaket også angi at garantien er ugyldig hvis mottakeren av garantien forsto eller burde ha forstått at den er i strid med kommuneloven § 14-19 første ledd første punktum.

§ 3. Begrensninger i garantiens varighet

Garantier for finansiering av investeringer, kan ikke gis utover investeringens levetid og uansett ikke for mer enn 40 år.

Garantier for andre formål, kan ikke gis for mer enn fem år.

Kausjoner kan ikke gjelde for mer enn to år fra det tidspunktet som fordringen mot hoveddebitor forfaller.

§ 4. Kommunale garantier for små beløp

Et garantivedtak som er truffet av en kommune skal ikke være gjenstand for godkjenning av departementet, jf. kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum, hvis beløpet som kommunen garanterer for er lavere enn eller lik den beløpsgrensen som gjelder for kommunen etter andre ledd.

Beløpsgrensen for kommuner som

- a. ikke har over 3 000 innbyggere, er 800 000 kroner*
- b. har over 3 000, men ikke over 10 000 innbyggere, er 2 000 000 kroner*
- c. har over 10 000, men ikke over 30 000 innbyggere, er 4 000 000 kroner*
- d. har over 30 000, men ikke over 100 000 innbyggere, er 7 000 000 kroner*
- e. har over 100 000 innbyggere, er 10 000 000 kroner.*

Det er innbyggertallet i kommunen 1. januar i året før garantivedtaket som avgjør hva som er beløpsgrensen for kommunen.

§ 5. Fylkeskommunale garantier for små beløp

Et fylkeskommunalt garantivedtak skal ikke være gjenstand for godkjenning av departementet, jf. kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum, hvis beløpet ikke er over kr 10 000 000.

EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 inneheld eit forbod mot offentlig støtte:

"Med de unntak som er fastsatt i denne avtale, skal støtte gitt av EFs medlemsstater eller EFTA-statene eller støtte gitt av statsmidler i enhver form, som vrir eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak eller produksjon av enkelte varer, være uforenlig med denne avtales funksjon i den utstrekning støtten påvirker samhandelen mellom avtalepartene."

Bestemmelsen fastslår at offentlig støtte i utgangspunktet er forbudt. Det kan oppstilles seks vilkår som alle må være oppfylt for at et tiltak skal defineres som offentlig støtte iht. EØS-avtalen artikkel 61 (1):

- 1. Tiltaket må innebære en økonomisk fordel for mottakeren*
- 2. Støtten må være gitt av staten eller av offentlige midler i enhver form*
- 3. Mottaker av støtte må drive økonomisk aktivitet*
- 4. Støtten må begunstige enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer eller tjenester (selektivitet)*
- 5. Støtten må vri konkurransen eller true med å vri konkurransen*
- 6. Støtten må være egnet til å påvirke samhandelen mellom EØS-landene*

Retningslinjer for Stryn kommune ved kommunale lånegarantiar:

1. Alle søknader må innehalde
  - Årsrekneskap for dei siste 2 åra
  - Årsbudsjett for gjeldande år, ev også langtidsbudsjett
  - Budsjett som syner beteningsevne etter låneopptak
  - Vedtekter for verksemda
  - Søknad med formål, ønska tidshorisont og beløp
  - Oversikt over prosjekt det søkast garanti til, med planar, teikningar og finansieringsplan
  - Kopi av lånetilsegn frå banken
2. Søkjarar som kjem under definisjonen næringsverksemd i kommunelova §14-19 vil få avslag.
3. Kommunen står fritt til å bestemme tidsavgrensing jf. Forskrift § 3.
4. Tidlegare gjeve kausjon/garanti betyr ikkje automatisk at ny kausjon/garanti vert gjeve ved ny søknad.
5. Stryn kommune stiller som hovudregel simpel kausjon. Sjølvskuldnarkausjon vert stilt berre der dette er føremålstenleg, og til beste for samfunnet.
6. Kausjonar/garantiar over kr. 2.000.000,- må godkjennast av Statsforvaltaren, jf. Forskrift § 4.
7. Stryn kommune pliktar å følgje EØS-reglane om offentleg støtte, der kausjon/garantiar er definert som offentleg støtte.
8. Vedtak om kommunal garanti er gyldig i to år etter vedtak i kommunestyret.
9. 5% av garantibeløpet settast av til ubunde disposisjonsfond «Garantifond-kommunale garantiar».